

съдваха на възглавниците, запушваха съ чубуци, сърбаха кафе и разговаряха за църковните, селските и училищните работи. Отъ чардака на изтокъ се простираше дълъгъ открыти коридоръ до края, гдето се влизаше въ стая съ камина, презъ стаята се отиваше въ стаята на учителя. Северно отъ коридора се простираше голъма, широка и висока учебна стая, въ която се учеха децата и младежите. Западно отъ сръдния чардакъ и учебната стая се редеха между тъсень коридоръ стая за гости, стая за изповѣдникъ, готварница съ камина и въ края трапезария. Дворът на метоха е обширенъ, заграденъ съ високъ и дебель зидъ, а до сградата се извишава великолепна врата (порта) съ силни заключалки. Въ двора на метоха има геранъ, а въ южния край нѣколко гроба. Посрѣдата на двора се разработва зеленчукова градина. Дворът на метоха се отдѣля отъ двора на църквата съ високъ зидъ, покрай който на времето растеха високи, ширококлонести и едри вишни (вишове).

Днесъ метохът е доста преустроенъ. Въ долния етажъ сѫ открити прозорци, мазитъ съ грамадните порти изчезнали, мазата е превърната въ общинска канцелария. Въ горния етажъ голъмата учебна стая, която побираше 50 — 60 ученици, е стѣснена. Стариятъ открыти коридоръ е обърнатъ въ стая, а въ училищната стая се помѣщава библиотеката на читалището, както и друга покъщнина, свързана съ просветата и читалищните нужди.

Въ широката учебна стая съмъ се учиъ и азъ 2 — 3 години, та ме изкушава желанието да предамъ нѣкои спомени. Отъ село Мариино идвахме 4 — 5 момчета да следваме взаимното училище въ Плаково. Въ топло време ние сутринъ стигахме отъ Мариино въ училището и вечеръ се връщахме.

Тукъ даваме имената на всички учители отъ начало до построяване на новото училище.

Въ метоха първите учители сѫ: Христо Стайковъ отъ Елена (1816 г.), Тодоръ попъ Ивановъ, родомъ въ Присово, учителствувалъ въ 1860 г., Радулъ Колевъ Нешковъ отъ Плаково (1870 г.), Никола Козлевъ отъ гр. Лѣсковецъ (1875 г.), Никола Марнополски (1876 г.) отъ Търново, Иванъ П. Церовъ отъ Церова Кория (1878 г.).¹⁾

¹⁾ Иванъ П. Церовъ се отличаваше по своята хубостъ, добро облѣнило, сладкогласие и голъма начетеностъ. Той пѣше въ църквата и преподаваше история, география, законъ божий. Говорѣше, въодушевено и ясно. Предниятъ чинъ бѣше отдѣлилъ за писане на пѣстька. Единъ възрастенъ ученикъ му помагаше Помня, че при неговото учителствуване за пръвъ пътъ въ училището постъпихъ момиче, а то бѣ Мария попъ Тодорова, сестра на учителя Слави Бѣлгарановъ. На следната година (1879 г.) азъ отъ село Мариино и Мария попъ Тодорова заминахме на обучение въ Долна-Орѣховица, гдето бѣ условенъ за учителъ Слави Бѣлгарановъ. Зимата бѣше лютя и азъ прекарахъ много оскѫдно откъмъ храна и топливо.